

Ni te plus oculis meis amarem,
 iucundissime Calve, munere isto
 odissem te odio Vatiniano:
 nam quid feci ego quidve sum locutus,
 cur me tot male perderes poetis? 5
 isti di mala multa dent clienti,
 qui tantum tibi misit impiorum.
 quod si, ut suspicor, hoc novum ac repertum
 munus dat tibi Sulla litterator,
 non est mi male, sed bene ac beate, 10
 quod non dispereunt tui labores.
 di magni, horribilem et sacrum libellum,
 quern tu scilicet ad tuum Catullum
 misti, continuo ut die periret
 Saturnalibus, optimo dierum! 15
 non non hoc tibi, salse, sic abibit:
 nam, si luxerit, ad librariorum
 curram scrinia, Caesios, Aquinos,
 Suffenum, omnia colligam venena,
 ac te his suppliciis remunerabor. 20
 vos hinc interea valet abite
 illuc, unde malum pedem attulistis,
 saecli incommoda, pessimi poetae.

Alfene immemor atque unanimis false sodalibus,
 iam te nil miseret, dure, tui dulcis amiculi?

iam me prodere, iam non dubitas fallere, perfide?
nee facta impia fallacum hominum caelicolis placent.
quae tu neglegis, ac me miserum deseris in malis; 5
eheu quid faciant, die, homines cuive habeant fidem?
certe tute iubebas animam tradere, inique, <me>
inducens in amorem, quasi tuta omnia mi forent.
idem nunc retrahis te ac tua dicta omnia factaque
ventos irrita ferre ac nebulas aereas sinis. 10
si tu oblitus es, at di meminerunt, meminit Fides,
quae te ut paeniteat postmodo facti faciet tui.

40

Quaenam te mala mens, miselle Ravide,
agit praecipitem in meos iambos?
quis deus tibi non bene advocatus
vecordem parat excitare rixam?
an ut pervenias in ora vulgi? 5
quid vis? qualubet esse notus optas?
eris, quandoquidem meos amores
cum longa voluisti amare poena.

60

Num te leaena montibus Libystinis
aut Scylla latrans infima inguinum parte
tarn mente dura procreavit ac taetra,
ut supplicis vocem in novissimo casu
contemptam haberes, a nimis fero corde? 5

Lines 50-67

Haec vestis priscis hominum variata figuris 50
 heroum mira virtutes indicat arte.
 namque fluentisono prospectans litore Diae,
 Thesea cedentem celeri cum classe tuetur
 indomitos in corde gerens Ariadna furores,
 necdum etiam sese quae visit visere credit, 55
 utpote fallaci quae turn primum excita somno
 desertam in sola miseram se cernat harena.
 immemor at iuvenis fugiens pellit vada remis,
 irrita ventosae linquens promissa procellae.
 Quern procul ex alga maestis Minois ocellis, 60
 saxea ut effigies bacchantis prospicit, eheu,
 prospicit et magnis curarum fluctuat undis,
 non flavo retinens subtilem vertice mitram,
 non contacta levi velatum pectus amictu,
 non tereti strophio lactentis vincta papillas, 65
 omnia quae toto delapsa e corpore passim
 ipsius ante pedes fluctus salis adludebant.

Lines 68-85

sed neque turn mitrae neque turn fluitantis amictus
 ilia vicem curans toto ex te pectore, Theseu,
 toto animo, tota pendebat perdita mente. 70
 a misera, assiduis quam luctibus externavit
 spinosas Erycina serens in pectore curas,
 ilia tempestate, ferox quo tempore Theseus
 egressus curvis e litoribus Piraei

attigit iniusti regis Gortynia templa. 75

Nam perhibent olim crudeli peste coactam
Androgeoneae poenas exsolvere caedis
electos iuvenes simul et decus innuptarum
Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro.
quis angusta malis cum moenia vexarentur, 80
ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis
proicere optavit potius quam talia Cretam
funera Cecropiae nee funera portarentur.
atque ita nave levi nitens ac lenibus auris
magnanimum ad Minoa venit sedesque superbas. 85

64

Lines 86-109

hunc simul ac cupido conspexit lumine virgo
regia, quam suavis expirans castus odores
lectulus in molli complexu matris alebat,
quales Eurotae progignunt flumina myrtos
aurave distinctos educit verna colores, 90
non prius ex illo flagrantia declinavit
lumina, quam cuncto concepit corpore flammam
funditus atque imis exarsit tota medullis.
heu misere exagitans immiti corde furores
sancte puer, curis hominum qui gaudia misces, 95
quaeque regis Golgos quaeque Idalium frondosum,
qualibus incensam iactastis mente puellam
fluctibus in flavo saepe hospite suspirantem!
quantos ilia tulit languenti corde timores!
quanto saepe magis fulgore expalluit auri, 100
cum saevum cupiens contra contendere monstrum
aut mortem appeteret Theseus aut praemia laudis!

non ingrata tamen frustra munuscula divis
promittens tacito suscepit vota labello.
nam velut in summo quatientem brachia Tauro
quercum aut conigeram sudanti cortice pinum
indomitus turbo contorquens flamine robur,
eruit (ilia procul radicitus exturbata
prona cadit, late quaevis cumque obvia f rangens),

64

Lines 110-133

sic domito saevum prostravit corpore Theseus
nequiquam vanis iactantem cornua ventis.
inde pedem sospes multa cum laude reflexit
errabunda regens tenui vestigia filo,
ne labyrintheis e flexibus egredientem
tecti frustraretur inobservabilis error.

Sed quid ego a primo digressus carmine plura
commemorem, ut linquens genitoris filia vultum,
ut consanguineae complexum, ut denique matris,
quae misera in gnata deperdita laeta<batur>,
omnibus his Thesei dulcem praeoptarit amorem:

aut ut vecta rati spumosa ad litora Diae,
<venerit> aut ut earn devinctam lumina somno
liquerit immemori discedens pectore coniunx?
saepe illam perhibent ardenti corde furentem
clarisonas imo fudisse e pectore voces,

ac turn praeruptos tristem conscendere montes,
unde aciem <in> pelagi vastos protenderet aestus,
turn tremuli salis adversas procurrere in undas
mollia nudatae tollentem tegmina surae,
atque haec extremis maestam dixisse querellis,

frigidulos udo singultus ore cientem:

"Sicine me patriis avectam, perfide, ab aris,
perfide, deserto liquisti in litore, Theseu?

64

Lines 134-157

sicine discedens neglecto numine divum,
immemor a! devota domum periuria portas? 135
nullane res potuit crudelis flectere mentis
consilium? tibi nulla fuit dementia praesto,
immitte ut nostri vellet miserescere pectus?
at non haec quondam blanda promissa dedisti
voce mihi; non haec miserae sperare iubebas, 140
sed conubia laeta, sed optatos hymenaeos,
quae cuncta aerii discerpunt irrita venti.
nunc iam nulla viro iuranti femina credat,
nulla viri speret sermones esse fideles;
quis dum aliquid cupiens animus praegestit apisci, 145
nil metuunt iurare, nihil promittere parcunt:
sed simul ac cupidae mentis satiata libido est,
dicta nihil metuere, nihil periuria curant.
certe ego te in medio versantem turbine leti
eripui, et potius germanum amittere crevi, 150
quam tibi fallaci supremo in tempore dessem.
pro quo dilaceranda feris dabor alitibusque
praeda, neque iniacta tumulabor mortua terra,
quaenam te genuit sola sub rupe leaena?
quod mare conceptum spumantibus exspuit undis, 155
quae Syrtis, quae Scylla rapax, quae vasta Carybdis,
taliam qui reddis pro dulci praemia vita?

Lines 158-177

si tibi non cordi fuerant conubia nostra,
 saeva quod horrebas prisca praecepta parentis,
 attamen in vestras potuisti ducere sedes, 160
 quae tibi iucundo famularer serva labore,
 Candida permulcens liquidis vestigia lymphis,
 pupureave tuum consternens veste cubile.

Sed quid ego ignaris nequiquam conquerar auris,
 externata malo, quae nullis sensibus auctae 165
 nee missas audire queunt nee reddere voces?
 ille autem prope iam mediis versatur in undis,
 nee quisquam apparet vacua mortalis in alga,
 sic nimis insultans extremo tempore saeva
 fors etiam nostris invidit questibus auris. 170

Iuppiter omnipotens, utinam ne tempore primo
 Cnosia Cecropiae tetigissent litora puppes,
 indomito nee dira ferens stipendia tauro
 perfidus in Creta religasset navita funem,
 nee malus hic celans dulci crudelia forma 175
 consilia in nostris requiesset sedibus hospes!
 nam quo me referam? Quali spe perdita nitor?

Lines 178-201

Idaeosne petam montes? At gurgite lato
 discernens ponti truculentum dividit aequor.
 an patris auxilium sperem? Quemne ipsa reliqui, 180
 respersum iuvenem fraterna caede secuta?
 coniugis an fido consoler memet amore?
 quine fugit lentos incurvans gurgite remos?

praeterea nullo colitur sola insula tecto,
nee patet egressus pelagi cingentibus undis. 185
nulla fugae ratio, nulla spes: omnia muta,
omnia sunt deserta, ostentant omnia letum.
non tamen ante mihi languescent lumina morte,
nee prius a fesso secedent corpore sensus,
quam iustam a divis exposcam prodita multam 190
caelestumque fidem postrema comprecet hora.
"Quare facta virum multantes vindice poena,
Eumenides, quibus anguino redimita capillo
f rons expirantis praeportat pectoris iras,
hue hue adventate, meas audite querellas, 195
quas ego, vae misera, extremis proferre medullis
cogor inops, ardens, amenti caeca furore,
quae quoniam verae nascuntur pectore ab imo,
vos nolite pati nostrum vanescere luctum,
sed quali solam Theseus me mente reliquit, 200
tali mente, deae, funestet seque suosque."

64

Lines 202-227

Has postquam maesto profudit pectore voces,
supplicium saevis exposcens anxia factis,
annuit invicto caelestum numine rector;
quo motu tellus atque horrida contremuerunt 205
aequora concussitque micantia sidera mundus.
ipse autem caeca mentem caligine Theseus
consitus oblito dimisit pectore cuncta,
quae mandata prius constanti mente tenebat,
dulcia nee maesto sustollens signa parenti 210
sospitem Erectheum se ostendit visere portum.

Namque ferunt olim, classi cum moenia divae
linquentem gnatum ventis concrederet Aegeus,
taliam complexum iuveni mandata dedisse:

"Gnate mihi longa iucundior unice vita, 215
gnate, ego quern in dubios cogor dimittere casus,
reddite in extrema nuper mihi fine senectae,
quandoquidem fortuna mea ac tua fervida virtus
eripit invito mihi te, cui languida nondum
lumina sunt gnati cara saturata figura, 220
non ego te gaudens laetanti pectore mittam,
nee te ferre sinam fortunae signa secundae,
sed primum multas expromam mente querellas,
canitiem terra atque infuso pulvere foedans,
inde infecta vago suspendam lintea malo, 225
nostros ut luctus nostraeque incendia mentis
carbasus obscurata dicet ferrugine Hibera.

64

Lines 228-250

quod tibi si sancti concesserit incola Itoni,
quae nostrum genus ac sedes defendere Erecthei
annuit, ut tauri respergas sanguine dextram, 230
turn vero facito ut memori tibi condita corde
haec vigeant mandata, nee ulla oblitteret aetas;
ut simul ac nostros invisent lumina collis,
funestam antennae deponant undique vestem,
candidaque intorti sustollant vela rudentes, 235
quam primum cernens ut laeta gaudia mente
agnoscam, cum te reducem aetas prospera sistet."

Haec mandata prius constanti mente tenentem
Thesea ceu pulsae ventorum flamine nubes

aereum nivei montis liquere cacumen. 240

at pater, ut summa prospectum ex arce petebat,

anxia in assiduos absumens lumina fletus,

cum primum infecti conspexit lintea veli,

praecipitem sese scopulorum e vertice iecit,

amissum credens immiti Thesea fato. 245

sic funesta domus ingressus tecta paterna

morte ferox Theseus, qualem Minoidi luctum

obtulerat mente immemori, talem ipse recepit.

quae turn prospectans cedentem maesta carinam

multiplices animo volvebat saucia curas. 250

64

Lines 251-253

At parte ex alia florens volitabat Iacchus

cum thiaso Satyrorum et Nysigenis Silenis,

te quaerens, Ariadna, tuoque incensus amore.

65

Lines 1-9

Etsi me assiduo confectum cura dolore

sevocat a doctis, Hortale, virginibus,

nee potis est dulcis Musarum expromere fetus

mens animi (tantis fluctuat ipsa malis:

namque mei nuper Lethaeo gurgite fratris 5

pallidulum manans alluit unda pedem,

Troia Rhoeteo quern subter litore tellus

ereptum nostris obterit ex oculis—

65

Lines 10-24

numquam ego te, vita frater amabilior, 10
aspiciam posthac? at certe semper amabo,
semper maesta tua carmina morte canam,
qualia sub densis ramorum concinit umbris
Daulias absumpti fata gemens Ityli):
sed tamen in tantis maeroribus, Hortale, mitto 15
haec expressa tibi carmina Battiadae,
ne tua dicta vagis nequiquam credita ventis
effluxisse meo forte putes animo,
ut missum sponsi furtivo munere malum
procurrit casto virginis e gremio, 20
quod miserae oblitae molli sub veste locatum,
dum adventu matris prosilit, excutitur;
atque illud prono praeceps agitur decursu,
huic manat tristi conscius ore rubor.

68

Lines 1-18

quod mihi fortuna casuque oppressus acerbo
conscriptum hoc lacrimis mittis epistolium,
naufragum ut eiectum spumantibus aequoris undis
sublevem et a mortis limine restituum,
quern neque sancta Venus molli requiescere somno 5
desertum in lecto caelibe perpetitur,
nee veterum dulci scriptorum carmine Musae
oblectant, cum mens anxia pervigilat;
id gratum est mihi, me quoniam tibi dicis amicum,
muneraque et Musarum hinc petis et Veneris; 10
sed tibi ne mea sint ignota incommoda, Manli
neu me odisse putes hospitis officium,

accipe, quis merser fortunae fluctibus ipse,
ne amplius a misero dona beata petas.
tempore quo primum vestis mihi tradita pura est, 15
iucundum cum aetas florida ver ageret,
multa satis lusi: non est dea nescia nostri,
quae dulcem curis miscet amaritiam;

68

Lines 19-40

sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
abstulit. o misero frater adempte mihi, 20
tu mea tu moriens fregisti commoda, frater,
tecum una tota est nostra sepulta domus,
omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
quae tuus in vita dulcis alebat amor,
cuius ego interitu tota de mente fugavi 25
haec studia atque omnes delicias animi.
quare, quod scribes Veronae turpe Catullo
esse, quod hic quisquis de meliore nota
frigida deserto tepefactat membra cubili,
id, Manli, non est turpe, magis miserum est. 30
ignosces igitur, si, quae mihi luctus ademit,
haec tibi non tribuo munera, cum nequeo.
nam, quod scriptorum non magna est copia apud me,
hoc fit, quod Romae vivimus: ilia domus,
ilia mihi sedes, illic mea carpitur aetas: 35
huc una ex multis capsula me sequitur.
quod cum ita sit, nolim statuas nos mente maligna
id facere aut animo non satis ingenuo,
quod tibi non utriusque petenti copia posta est:
ultra ego deferrem, copia siqua foret. 40

